

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: O. M., nar. X, státní příslušnost X, t. č. pobytem X,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 8. 2020, č. j. OAM-424/ZA-ZA11-D07-2020,

t a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl tak, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je podle § 10 a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen „zákon o azylu“) nepřipustná a řízení bylo proto podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno.

II. Žaloba

2. Žalobce především namítal, že žalovaný porušil § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 4, § 68 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Pak taky § 25 písm. i) zákona o azylu a rovněž čl. 3 odst. 2 ve spojení s čl. 17 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“).
3. Žalobce své námitky skutkově konkretizoval tak, že byla nedostatečně posouzena možnost jeho předání do Polska. Žalobce uvedl, že v Polské republice dochází k vážným systémovým nedostatkům v oblasti azylového řízení a dodržování principu demokratického právního státu, což je obecně známým faktem. Žalovaný si neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Žalovaný ve svém rozhodnutí o zastavení řízení uvádí jako jediný zdroj Informaci OAMP Polsko, Azylový systém: Řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska a dublinský systém ze dne 10. 8. 2020. Žalovaný pak tento dokument používá takovým způsobem, ze kterého není možné posoudit, zda v Polské republice dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů ve smyslu čl. 3 odst. 2, druhého pododstavce Dublinského nařízení. Nelze toliko odkázat na polskou právní úpravu, ale je třeba se zabývat tím, jakým způsobem reálně azylové řízení probíhá a jakým způsobem jsou aplikována zákonná opatření. Žalobce v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č.j. 5 Azs 229/2016-44, případně rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 25. 5. 2016, č.j. 42 Az 3/2016-49 nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 6. 2016, č.j. 3 Az 8/2016-25).
4. Dle žalobce se rovněž v posuzovaném případě jedná o případ zvláštního zřetelehodný dle čl. 17 Dublinského nařízení, přičemž v rozhodnutí žalovaného takové posouzení chybí, a tudíž je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné a proto nezákonné. Posouzení přijímacích podmínek polského azylového systému je pouze formální.

III. Vyjádření žalovaného

5. Ve vyjádření k žalobě žalovaný především uvedl, že žalobci v Polské republice nelidské či ponižující zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie, resp., čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen

„Úmluva“) nehrozí. Žalobce pak ve své žalobě ani žádné systémové nedostatky netvrdil, jde-li o azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů v Polské republice ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení (žalovaný zde odkázal na řadu rozsudků Nejvyššího správního soudu např. č.j. 6 Azs 324/2016-38 a 2 Azs 222/2016-24). Žalobce pak v průběhu správního řízení toliko uváděl, že do Polské republiky odcestovat nechce, neboť Poláky nepovažuje za dobré lidi. Žalovaný se pak v rozhodnutí zabýval tím, zda nejsou dublinské transfery vyloučeny z důvodu existence systematických nedostatků v Polsku (odkázal zde na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Azs 113/2016-26).

6. Žalovaný se dále poměrně obsáhle vyjádřil i k čl. 17 Dublinského nařízení a zdůraznil, že v posuzovaném případě nebylo ani jeho povinností v rozhodnutí vyložit, z jakého důvodu nepřistoupil k využití diskrečního oprávnění (odkázal zde na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 Azs 16/2017-61). Žalobce navíc ani sám důvody zvláštního zřetelehodné netvrdil ani v žalobě.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.
8. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
9. Žalobce především namítal, že se žalovaný nedostatečně zabýval existencí případných systémových nedostatků ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení.
10. Podle čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení *pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.*
11. Soud k věci předně uvádí, že otázkou přemístění žadatele o mezinárodní ochranu do Polské republiky se s ohledem na tvrzenou existenci systematických

nedostatků azylového systému Polské republiky (čl. 3 odst. 2 nařízení Dublinského nařízení) se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval, a to v rozsudcích ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 - 26, ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 - 37, ze dne 6. 9. 2016, č. j. 4 Azs 174/2016 - 24, ze dne 14. 12. 2016, č. j. 4 Azs 217/2016 - 40, ze dne 16. 11. 2016, č. j. 7 Azs 276/2016 - 17, či ze dne 13. 7. 2016, č. j. 1 Azs 136/2016 - 31. Neshledal přitom systematické nedostatky azylového systému Polské republiky, které by znemožňovaly přemístění žadatelů do tohoto členského státu. V rozsudku ze dne 25. 6. 2016, č.j. 2 Azs 113/2016- 26 pak Nejvyšší správní soud mj. konstatoval, že „*statistický rozdíl mezi úspěšností ukrajinských žadatelů v České a Polské republice svědčí o přísnějším postupu polských orgánů. Na druhou stranu tento rozdíl sám o sobě nepředstavuje okolnost, pro kterou by se žalovaný či soud měl vážně obávat, že stěžovatelčina žádost nebude v Polsku dostatečně posouzena a že dojde k jejímu navrácení na Ukrajinu v rozporu se zásadou non-refoulement. Jedná se o možnou indicii, která však bez poznatků o tom, že by posouzení žádostí ukrajinských občanů ze strany Polské republiky bylo pouze paušální, formalizované, nezohledňující specifika konkrétních případů a bez možnosti účinného opravného prostředku, nevede k vážné obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III. Přísnější přístup totiž sám o sobě ještě neznačí, že žádosti o mezinárodní ochranu nejsou dostatečně posuzovány.*“

12. Soud k věci uvádí, že žalovaný vycházel v rozhodnutí z Informace OAMP Polsko, Azylový systém: Řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska, dublinský systém ze dne 10. 8. 2020. Dále uvedl, že ani na úrovni Evropské unie, jejich jednotlivých výkonných orgánů či Evropského soudního dvora či ze strany Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Polské republice dosahující dokonce rizika nelidského nebo ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv Evropské unie. Ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Polské republiky. Soud tedy neshledal, že by rozhodnutí žalovaného bylo v tomto směru nepřezkoumatelné či nedostatečné. V této souvislosti je třeba i zdůraznit, že ani Nejvyšší správní soud opakovaně neshledal systematické nedostatky azylového systému Polské republiky, které by znemožňovaly přemístění žadatelů do tohoto členského státu. Žalobce pak ani při pohovoru ani v žalobě neuvedl žádné konkrétní potíže, kterým by v Polsku mohl čelit a jenž by mohly být považovány za systematické nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení.
13. Další námitka směřovala proti tomu, že nebylo dostatečně zvážena možnost aplikace čl. 17 Dublinského nařízení.
14. Dle čl. 17 odst. 1 Dublinského nařízení *odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií*

stanovených tímto nařízením není příslušný. Členský stát, který se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu podle tohoto odstavce, se stává příslušným členským státem a přebírá povinnosti s tím spojené. V případě potřeby uvědomí prostřednictvím elektronické komunikační sítě "DubliNet", zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003, původně příslušný členský stát, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo členský stát, kterému byla podána žádost o převzetí nebo přijetí zpět. Členský stát, který se stal příslušným podle tohoto odstavce, uvede v systému Eurodac v souladu s nařízením (EU) č. 603/2013 datum, kdy se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu. Dle odstavce 2 téhož ustanovení členský stát, ve kterém je požádáno o mezinárodní ochranu a který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo příslušný členský stát může kdykoli před vydáním prvního rozhodnutí ve věci samé požadovat od jiného členského státu, aby žadatele převzal z humanitárních důvodů, které vyplývají zejména z rodinných nebo kulturních důvodů, s cílem sloučit i jiné členy rodiny, i když tento členský stát není příslušný podle kritérií uvedených v člancích 8 až 11 a 16. Dotčené osoby s tím musí vyjádřit písemný souhlas. Žádost o převzetí musí obsahovat všechny dokumenty, které má dožadující členský stát k dispozici a které dožadovanému státu umožní vyhodnocení situace. Dožádaný stát provede v případě potřeby veškeré nezbytné kontroly pro posouzení uvedených humanitárních důvodů a do dvou měsíců ode dne, kdy žádost obdrží, odpoví dožadujícímu členskému státu prostřednictvím elektronické komunikační sítě "DubliNet", zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003. Odpověď, kterou se žádost zamítá, musí obsahovat odůvodnění. Vyhoví-li dožádaný členský stát žádosti o převzetí, přechází příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu na něj.

15. Předně soud k věci uvádí, že cílem Dublinského nařízení je zajistit, aby byl za posuzování podané žádosti o mezinárodní ochranu odpovědný pouze jeden stát, a to z důvodu, aby nedocházelo k zahlcení systému žádostmi jednoho žadatele v různých členských státech Evropské unie. Z těchto důvodů je účelem Dublinského nařízení určit co nejrychleji stát příslušný k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Dublinské nařízení tak směřuje ke snaze zabránit žadatelům, aby si vybírali, kde chtějí získat mezinárodní ochranu. K tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24, dostupný na www.nssoud.cz. Mezi stranami není přitom sporné, že státem příslušným k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu je Polsko. Za daných okolností by tedy bylo možné za stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu považovat Polsko, a to v souladu s čl. 12 odst. 2 Dublinského nařízení. Pro aplikaci čl. 12 odst. 2 Dublinského nařízení je rovněž zapotřebí splnit podmínky vyjádřené v čl. 21 odst. 1 téhož nařízení. Pokud by totiž nebyla žádost o převzetí žadatele o mezinárodní ochranu předložena ve stanovených lhůtách, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, ve kterém byla žádost o mezinárodní ochranu podána. Polsko přitom uznalo svou příslušnost k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, čímž se stalo příslušným členským státem k posouzení žádosti žalobce.

16. V této souvislosti je třeba posoudit otázku, zda správní orgán, který v souladu s čl. 3 odst. 1 Dublinského nařízení rozhoduje o určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a konstatuje příslušnost jiného státu, je povinen se v odůvodnění svého rozhodnutí zabývat vždy také tím, proč nevyužil diskrečního oprávnění dle čl. 17 odst. 1 Dublinského nařízení, které umožňuje členskému státu posoudit žádost o mezinárodní ochranu, i když k ní dle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Na aplikaci čl. 17 Dublinského nařízení, tak automaticky nevzniká právní nárok, poněvadž se jedná o právo členského státu využít tohoto institutu nikoli povinnost. Tento závěr je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, který dovodil, že obecně není povinností správního orgánu odůvodňovat, proč nepřistoupil k použití diskrečního ustanovení čl. 17 Dublinského nařízení (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2016, č. j. 9 Azs 118/2016-36 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016-26, www.nssoud.cz). V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24, www.nssoud.cz, se Nejvyšší správní soud zabýval upřesněním výše uvedených závěrů. V citovaném rozsudku konstatoval, že pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je správní orgán povinen učinit úvahu, zda v případě neuplatnit diskreční oprávnění. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 – 44, *„nejčastější důvod použití diskrečního oprávnění (byť není možné a priori vyloučit důvody jiné) vyjádřil unijní normotvůrce v bodě 17 odůvodnění nařízení Dublin III takto: ‚Kterýkoli členský stát by měl mít možnost odchýlit se od kritérií příslušnosti, zejména z humanitárních důvodů a z důvodu solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, která byla podána tomuto nebo jinému členskému státu, i když pro toto posouzení není příslušný podle závazných kritérií stanovených tímto nařízením.‘ V tomto kontextu je třeba připomenout, že stěžovatel již při pohovoru ve správním řízení uváděl, že má v ČR přítelkyni. I v daném případě tedy vyvstaly takové okolnosti, které by mohly mít určitou relevanci z hlediska uvážení žalovaného o případném použití diskrečního ustanovení čl. 17 nařízení Dublin III. (pozn. i v tomto případě se jednalo o případ příslušnosti dle ‚zbytkového kritéria‘ podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, v němž se čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III neaplikuje).“*
17. V předmětném případě však soud neshledal, že by během správního řízení okolnosti hodné zvláštního zřetele, které by vyžadovaly odůvodnění neaplikování čl. 17 Dublinského nařízení, nastaly, neboť žalobce žádné takové důvody neuvedl v rámci pohovoru. Soud k tomu uvádí, že nejsou uvedeny ani v žalobě. Žalobce sice uvedl, že na území ČR pobývá jeho manželka, avšak není žadatelkou o mezinárodní ochranu. Z obsahu rozhodnutí je navíc zřejmé, že žalovaný se možnou aplikací čl. 17 Dublinského nařízení zabýval (str. 5 odst. 3 rozhodnutí žalovaného). S ohledem na výše uvedené neshledal soud v postupu žalovaného pochybení.
18. S ohledem na výše uvedené neshledal soud žádnou žalobní námitku důvodnou a žalobu proto zamítnul.

V. Náklady řízení

19. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. listopadu 2020

v.r.

JUDr. Petr Polách,

samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.